

Lichen sclerosus (vitfläckssjukan)

Giltig fr.o.m. 2022-10-24

Bakgrund

Lichen sclerosus är en kronisk hudsjukdom av oklar genes. Den är vanligast hos kvinnor över 50 år men kan förekomma i alla åldrar och även män kan drabbas. Sjukdomen engagerar hud men inte slemhinnor. Vanligaste lokalisation är vulva men engagemang kan även finnas i mellangården och perianalt. Huden blir hypopigmenterad, tunn och skör. Anatomin kan förändras med atrofi av labia minora och sammanväxningar som kan försnäva introitus. Förändringarna är oftast symmetriska. Symtom är klåda, oftast nattetid, sprickbildning, sveda och dysuri.

Diagnosen bör verifieras med PAD/biopsi, eftersom det är en kronisk sjukdom med långvarig högpotent steroidbehandling.

Behandling

Daglig smörjning med mjukgörande och olja vid behov. Undvik tvål och överdrivet tvättande.

Lokal behandling med stark glukokortikoid grupp 4 i form av klobetasol (Dermovat). Salva rekommenderas i första hand på grund av färre potentiellt irriterande tillsatser än kräm. Visa patienten var hon ska smörja, gärna med spegel. Förskriv inte mer än en tub 30 g/3 månader.

Behandlingsschema glukokortikoid grupp 4 Dermovat

Månad 1: Varje kväll

Månad 2: Varannan kväll

Månad 3: 2 kvällar i veckan

Underhållsbehandling: 1–2 kvällar i veckan

Kortvarig sveda kan uppstå vid smörjning men försvinner efter 10 min. Kräm kan vara ett alternativ om salva upplevs väldigt kladdigt.

Utvärdera behandlingen efter 3–4 månader. Därefter uppföljning utifrån terapivar och symtom.

Vid skov eller försämring startar patienten ny intensivbehandling, men om effekt uteblir efter några veckors behandling bör patienten undersökas.

Referenser

Svensk förening för obstetrik och gynekologi, SFOG-råd Lichen sclerosus i vulva 2022-01-27

<https://www.sfog.se/media/337823/sfog-raad-lichen-sclerosus-i-vulva-220120.pdf>